

Mazowiecki Kurator Oświaty
Al. Jerozolimskie 32, 00-024 Warszawa

DSI.576.1.2017.MB

Protokół kontroli doraźnej

Protokół kontroli

1. Nazwa szkoły/placówki: **Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 im. Stanisława Staszica w Siedlcach**
Adres szkoły/placówki: **ul. Ks. Jerzego Popiełuszki 8, 08-110 Siedlce**
Imię i nazwisko dyrektora szkoły/placówki: **Krzysztof Grzegorczyk**
2. Nazwa i adres organu sprawującego nadzór pedagogiczny: **Mazowiecki Kurator Oświaty, Al. Jerozolimskie 32, 00-024 Warszawa**
Imiona i nazwiska kontrolujących: **Iwona Tomczak, Mariusz Bułas**
Upoważnienie nr **DSI.576.1.2017.MB** z dnia **4 stycznia 2017 r.**
3. Termin rozpoczęcia i zakończenia kontroli ze wskazaniem dni, w których odbyły się czynności kontroli w szkole/placówce: **5 stycznia 2017 r. i 9 stycznia 2017 r.**
4. **Tematyka kontroli:** „Zapewnienie uczniom bezpiecznych warunków pobytu w szkole, przestrzeganie praw dziecka (w szczególności poszanowania jego godności) i praw ucznia oraz upowszechnianie wiedzy o tych prawach.”

Kontrola została przeprowadzona w związku z pismem otrzymanym w dniu 2 stycznia 2017 r. od Dyrektora Gabinetu Rzecznika Praw Dziecka pana Bartosza Sowiera wraz z anonimową informacją, w której opisano sposób traktowania uczniów przez [redacted] nauczycielkę Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Stanisława Staszica w Siedlcach.

W trakcie kontroli wykonano następujące czynności:

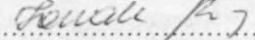

- przeprowadzono rozmowę informacyjno-wyjaśniającą z dyrektorem szkoły panem Krzysztofem Grzegorczykiem, nauczycielem [redacted] Rzecznikiem Praw Ucznia [redacted], pedagogiem szkolnym [redacted]
- dokonano ankietowania uczniów klas, w których nauczycielem [redacted] (7 oddziałów klasowych),
- przeprowadzono obserwację zajęć lekcyjnych prowadzonych przez nauczyciela [redacted] w dniu 9 stycznia 2017 roku),
- poproszono wychowawców ww. klas o przygotowanie na piśmie informacji o problemach występujących na lekcjach [redacted] ewentualnych skargach zgłaszanych przez uczniów na nauczyciela [redacted]
- przeanalizowano następującą dokumentację:
- zapisy zawarte w § 43 Statutu Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3

Parafy* *[signature]* *[signature]*
kontrolujących dyrektora szkoły/placówki

- w Siedlcach dotyczące praw i obowiązków ucznia,
- plany nadzoru pedagogicznego dyrektora: na rok szkolny 2015/2016 oraz na rok szkolny 2016/2017,
 - kartę oceny pracy nauczyciela [redacted] z dnia 2 grudnia [redacted] roku,
 - wyniki ankiety monitorującej relacje uczeń-nauczyciel przeprowadzonej przez pedagoga szkolnego w klasie [redacted] i jej wyniki zbiorcze,
 - analizę wyników ankiety Rzecznika Praw Ucznia za rok szkolny 2015/2016,
 - notatki wychowawców klas dotyczące problemów występujących na [redacted] – skarg na nauczyciela, konfliktów zgłaszanych przez uczniów,
 - Plan zajęć [redacted]
 - Wybrane zapisy w sprawozdaniu z planu nadzoru pedagogicznego Dyrektora szkoły za rok szkolny 2015/2016 dotyczące informacji o kontrolach przeprowadzonych przez dyrektora szkoły w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego,
 - Regulamin Rzecznika Praw Ucznia,
 - Dokumenty zteczki akt osobowych pani [redacted] – nauczyciela [redacted] – potwierdzające kwalifikacje do prowadzenia zajęć z tego przedmiotu,
 - Informacje dostępne na stronie internetowej szkoły i w gablocie Rzecznika Praw Ucznia służące upowszechnianiu wiedzy o prawach ucznia.

5. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości

W związku z pismem od Dyrektora Gabinetu Rzecznika Praw Dziecka pana Bartosza Sowiera z informacją o otrzymanym przez Rzecznika Praw Dziecka anonimowym piśmie opisującym niewłaściwy sposób traktowania uczniów przez Panią [redacted] nauczyciela Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 im. Stanisława Staszica w Siedlcach w dniach 5 i 9 stycznia 2017 r. w ww. szkole przeprowadzono kontrolę doraźną w celu sprawdzenia w trybie nadzoru pedagogicznego prawdziwości informacji zawartych w ww. piśmie. Rozmowa z dyrektorem dotyczyła zagadnień wskazanych w anonimowym piśmie. Pan dyrektor został zapoznany z treścią pisma i poinformował kontrolujących, że pani [redacted] od dnia [redacted] roku przebywa na [redacted]. Z informacji uzyskanych od dyrektora szkoły wynika, że „wiedział o sprawie” ale nie interweniował bezpośrednio, gdyż zgłaszane przez uczniów do wychowawców klas i rzecznika praw ucznia problemy występujące na [redacted] zostały załagodzone – cyt. „uczniowie dogadali się z nauczycielem”. Dodatkowo pani [redacted] była przez dłuższy okres czasu nieobecna w pracy. W planach nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły na rok szkolny 2015/2016 i 2016/2017 na miesiąc listopad zaplanowano po jednej obserwacji zajęć z [redacted] u pani [redacted] które nie odbyły się. Pierwsza obserwacja (listopad 2015) nie była możliwa z powodu przebywania nauczyciela na [redacted]. Druga obserwacja, pomimo że została zaplanowana na listopad 2016 roku, nie została zrealizowana. Kontrolujący w dniu 5 stycznia 2017 roku przeprowadzili ankietowanie wśród uczniów klas, w których [redacted] (98 uczniów z 7 oddziałów – wszyscy uczniowie obecni w szkole w tym dniu). Przeprowadzono

Parafy*
kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

również rozmowę z Rzecznikiem Praw Ucznia panią [redacted] W trakcie rozmowy pani [redacted] powiedziała, że w okresie pełnia funkcji Rzecznika Praw Ucznia, tj. od dnia 1 września 2014 roku do chwili obecnej, dwa lata temu otrzymała informację od uczniów klasy maturalnej [redacted] o zastrzeżeniach wobec sposobu prowadzenia zajęć przez nauczyciela [redacted] panią [redacted] Uczniowie nie byli zadowoleni ze swoich relacji z tym nauczycielem, jednakże zapytani przez panią [redacted] o konieczność bezpośredniej interwencji powiedzieli cyt. [redacted] e

W § 43 Statutu Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Siedlcach zawarto zapisy dotyczące praw i obowiązków ucznia n.in. życzliwego, podmiotowego traktowania uczniów w procesie dydaktyczno-wychowawczym oraz swobody wyrażania myśli i przekonań, jeśli nie narusza ona tym dobra innych osób.

Informacje przekazane przez Rzecznika Praw Ucznia potwierdził w rozmowie pedagog szkolny pani [redacted] Według pani pedagog dwa lata temu uczeń z klasy maturalnej o profilu [redacted] skarżył się na złe relacje „wewnętrzny konflikt” z nauczycielką [redacted]

Została o tym fakcie powiadomiona również pani wicedyrektor ds. wychowawczych. Uczeń i nauczyciel ostatecznie „załagodzą sprawę”.

Pani Rzecznik Praw Ucznia poinformowała kontrolujących, że upowszechnia wśród uczących się wiedzę o prawach ucznia. Prowadzi pogadanki z uczniami podczas zastępstw w ramach godziny wychowawczej. Podczas indywidualnych rozmów z uczniami lub przedstawicielami klas, którzy zgłaszają się do Rzecznika odbywają się rozmowy o przysługujących im prawach, w jaki sposób mogą tych praw dochodzić oraz możliwych sposobach rozwiązania sytuacji trudnych. W ocenie pani [redacted] wiedzę o prawach ucznia upowszechniają również wychowawcy na godzinach wychowawczych.

Wśród zapisów w dzienniku elektronicznym okazanych kontrolującemu przez dyrektora szkoły jest informacja, że w tym roku szkolnym Rzecznik Praw Ucznia przeprowadził zajęcia o tematyce „Prawa i obowiązki ucznia” z uczniami klas: [redacted]. Na stronie internetowej szkoły (zakładka "Rzecznik Praw Ucznia") oraz w gablocie Rzecznika Praw Ucznia (pierwsze piętro w budynku szkoły) uczniowie mają możliwość zapoznania się z „Regulaminem działalności Rzecznika Praw Ucznia”, harmonogramem dyżurów Rzecznika na terenie szkoły, adresem do elektronicznej korespondencji z uczniami. Dostępne są również ważne adresy i telefony do instytucji zajmujących się m.in. przestrzeganiem praw dzieci i uczniów. Pani [redacted] co roku przeprowadza ankietę, zgodnie z planem pracy Rzecznika Praw Ucznia.

Parafy* [redacted] [redacted]
kontrolujących dyrektora szkoły/placówki

Ankieta za rok szkolny 2015/2016 (kwiecień 2016) była skierowana do uczniów klas pierwszych i trzecich [redacted] oraz uczniów klas pierwszych i drugich [redacted] i dotyczyła atmosfery panującej w szkole. Wyniki ankiet wskazują na symptomy występowania konfliktów z nauczycielami. Wskazanymi przez uczniów czynnikami „niekorzystnie wpływającymi na atmosferę szkoły” są m.in. konflikty z nauczycielami, brak zrozumienia z ich strony oraz słowne poniżanie uczniów przez niektórych nauczycieli.

We wnioskach podsumowujących wyniki ankiet m.in. znalazły się stwierdzenia: „Nasza szkoła jest miejscem cieszącym się raczej dobrą atmosferą i zdecydowana większość uczniów jest zadowolona i dumna będąc jej uczniem”. Niemniej jednak młodzież wskazuje na wiele czynników, które powodują, że nie zawsze czują się oni dobrze w szkole, szczególnie kiedy są poniżani przez innych uczniów, bądź nauczycieli. W podsumowaniu wyników badań znajdują się wnioski np.: „Zwracać uwagę na sposób, w jaki odnosimy się do uczniów, na ich wrażliwość oraz potrzeby akceptacji; „Zwracać uwagę na sprawiedliwe ocenianie uczniów, jak również sposób prowadzenia zajęć”; „Rozmawiać z uczniami na temat naszych oczekiwań względem nich ale również wysłuchać tego, co oni chcieliby nam przekazać”.

W sprawozdaniu z planu nadzoru pedagogicznego Dyrektora szkoły za rok szkolny 2015/2016 zawarto informacje o kontrolach przeprowadzonych przez dyrektora szkoły w roku szkolnym 2015/2016. Wyszczególnione w powyższym protokole obszary kontroli nie obejmują tematyki bezpieczeństwa psychicznego oraz kształtowania właściwych relacji uczniów z nauczycielami, mimo że w poprzednim roku szkolnym w szkole pojawiły się takie problemy – wskazują na to wyniki ankiet przeprowadzonych przez Rzecznika Praw Ucznia, a także informacje uzyskane od wychowców.

Z informacji uzyskanych w trakcie rozmowy z pedagogiem szkolnym [redacted] wynika, że do pedagoga nie wpłynęła „konkretna, typowa skarga od uczniów” dotycząca nauczyciela [redacted] Pani [redacted]. Jedynie we wrześniu tego roku szkolnego uczeń z [redacted] klasy [redacted] podczas rutynowej rozmowy, która miała miejsce w obecności psychologa szkolnego, wspominał o swoim niezadowoleniu po zmianie nauczyciela [redacted] na panią [redacted]. Powiedział, [redacted]

lekcyjach [redacted]. Uczniowi nie podobał się styl rozmowy oraz sposób wyjaśniania zagadnień przez nauczyciela. Uczeń określił panią [redacted] jako [redacted]. Pani pedagog i pani psycholog uznały, że będą wspólnie tę sytuację obserwować. Podczas kolejnych rozmów nie było już dalszych narzekań ze strony tego ucznia. Pani pedagog poinformowała również, że wspólnie z panią psycholog cyklicznie w wybranych klasach przeprowadzają ankiety monitorujące relacje uczeń-nauczyciel. Ostatnia ankieta na ten temat została przeprowadzona w grudniu 2016 roku w klasie [redacted].

Z okazanego kontrolującym zestawienia odpowiedzi z ankiet wynika, że w szkole zdarzają się sytuacje foworyzowania uczniów przez nauczycieli. Uczniowie nie wskazują na przypadki słownego obrażania bądź poniżania przez nauczycieli. Pani [redacted] wyjaśniła, że problemy w relacjach z nauczycielami uczniowie zgłaszają w pierwszej kolejności do wychowawcy. Rzecznik Praw Ucznia podejmuje mediacje z nauczycielem w sytuacjach konfliktowych na prośbę wychowawcy. Jeśli mediacje nie przyniosą oczekiwanego rezultatu w sprawę włącza się dyrektor szkoły. W klasach pierwszych prowadzone są zajęcia z psychologiem szkolnym na temat

Parafy* [redacted] / 25 4
kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

Wyniki ankietowania przeprowadzonego przez kontrolujących potwierdziły nieprawidłowości w relacjach nauczyciel – uczeń występujące na języku polskim. Pomimo iż prawie wszyscy ankietowani (96 z 98) uważają, że czują się w szkole bezpiecznie, to opinia uczniów o przestrzeganiu przez nauczycieli ustalonych w szkole zasad oraz poszaniowaniu praw uczniów jest zróżnicowana. Rozkład odpowiedzi na pytanie o przestrzeganie przez nauczycieli ustalonych w szkole zasad przedstawia się następująco: 13 uczniów udzieliło odpowiedzi – wszyscy, 51- większość, 22 – połowa, po 6 uczniów – mniej niż połowa lub pojedyncze osoby. 27 z 98 ankietowanych wskazało, że prawa uczniów szanują wszyscy nauczyciele, 37 z 98, że większość, 20 z 98, że połowa, po 7 z 98 uczniów, że mniej niż połowa lub pojedyncze osoby. Wśród praw ucznia, których nauczyciele nie szanują, ankietowani wymienili: ograniczenia w wyrażaniu własnego zdania lub opinii podczas lekcji – 7 uczniów, nieprzestrzeganie zasad oceniania – 6 uczniów, inne pojedyncze odpowiedzi dotyczyły: nieszanowania lub obrażania ucznia, agresywnego zachowania nauczyciela, nietolerowania pięciu -minutowych spóźnień do szkoły, nienauczenia się na sprawdzian, dyktowania odpowiedzi całego sprawdzianu uczniowi przez nauczyciela wspomagającego. Z analizy ankiet wynika, że 17 z 98 uczniów ma dobre relacje ze wszystkimi nauczycielami, 51 z 98 – z większością, 14 z 98 – z połową, 12 z 98 – z mniej niż połową, 3 z 98 – z żadnymi. Na pytanie o występowanie w szkole sytuacji, w których nauczyciel słownie obraża lub poniża uczniów prawie połowa ankietowanych (46 z 98) odpowiedziała twierdząco. Najwięcej osób – 40 uczniów – wskazało na [redacted]. Pozostałe wymienione w ankiecie przedmioty to: [redacted], 7 wskazań, [redacted] – 5 wskazań, [redacted]

[redacted] – po 1 wskazaniu (9 uczniów wpisało więcej niż jeden przedmiot). Pytanie szóste w ankiecie dotyczyło atmosfery i relacji uczeń-nauczyciel na lekcjach [redacted]. Ponad połowa ankietowanych uczniów (53 z 98) uważa, iż nie sprzyjają one uczeniu się. W uzasadnieniu takiego stanowiska uczniowie udzielili następujących odpowiedzi:

- Nauczyciel źle odnosi się do poszczególnych osób.
- Obrażanie uczniów.
- Nauczyciel obraża ucznia i poniża.
- Pani nie rozumie czasem, gdy chcemy coś powiedzieć.
- Ponieważ oglądamy tylko filmy.
- Idźcie krowy paść!, Wy to mi do pięt nie dorastacie!
- Nauczyciel cały czas krzyczy.
- Wymądrza się.
- Nauczyciel nie szanuje naszego wyboru.

Parafy* [redacted]
kontrolującego/ych

[redacted]
dyrektora szkoły/placówki

- Ze względu na podejście nauczyciela do uczniów.
- Ponieważ nie jest wszystko wyjaśniane z danej lektury i są sprzeczki.
- Nauczyciel nas obraża i każe nam iść krowy doić!
- Pani [] obraża uczniów!
- Pani jest wredna „XD”.
- Ponieważ pani jest niemiła.
- Pani nie pisze na tablicy, bo mówi, że się pobrudzi!
- Sorka jest niemiła i obraża uczniów!
- Nauczyciel obraża uczniów.
- Nauczyciel poniża poszczególnych uczniów.
- Nauczycielka uważa się za królową świata, obraża uczniów.
- Pani nie szanuje prac uczniów.
- Nie da się dojść do porozumienia. – 3 podobne odpowiedzi
- Nie jest wszystko wyjaśniane przez nauczyciela.
- Nauczyciel zwraca się brzydko do ucznia itp.
- Nauczyciel uważa się za osobę ważniejszą i inteligentniejszą i uważa nas za głupich!
- Wstawia „1” za oddychanie.
- Nie potrafi rozmawiać z młodzieżą.
- Nauczyciel jest niemiły, chamski i swoimi lekcjami wykracza poza program.
- „1” za zbyt głośne czytanie (kolega ma donośny głos).
- Ponieważ nauczyciel powiedział „Idźcie krowy doić, Wy to mi do pięt nie dorastacie!”
- Nauczyciel podczas prowadzenia lekcji krzyczy i obraża uczniów.
- Nauczyciel ma dziwne podejście do ucznia.
- Mało przygotowań do matury, mała realizacja....
- Nauczyciel nie do końca ogarnia, co się dzieje, słaby kontakt z uczniami.
- Brak dyscypliny.
- Pani [] obraża uczniów i czasami poniża.
- Uważam, że na lekcji polskiego moja nauczycielka nie potrafi wypowiedzieć się, jej wypowiedzi nikt nie rozumie, klasa się nie skupia.
- Na lekcjach narzucane jest zdanie, nie ma szacunku do ucznia, przez co uczeń nie czuje się dobrze podczas lekcji.

Odpowiedzi uczniów na pytanie „W razie poczucie braku bezpieczeństwa psychicznego otrzymuję pomoc od: wychowawcy (66 z 98 uczniów), pedagoga szkolnego (30 z 98 uczniów), Rzecznika Praw Ucznia (14 z 98 uczniów), dyrektora (11 z 98 uczniów). Uczniowie wymienili również inne osoby: rodziców, uczniów, pielęgniarkę, kolegę lub koleżankę, przy czym wśród odpowiedzi pojawiły się także pojedyncze odpowiedzi negatywnie świadczące o szkole: „nie ma takiej osoby”, „nikogo”, „nikogo z pracowników szkoły”, „żadnej ([] nie jest jakiś zbyt miły i pomocny)”, „siebie”.

się do odpowiedzi. W zachowaniu nauczyciela nie wystąpiła agresja słowna. Relacje

Parafy: *[Signature]*
kontrolujących dyrektora szkoły/placówki

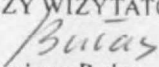
w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić:

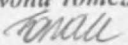
- 1) organ sprawujący nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń;
- 2) organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

Siedlce, 16 stycznia 2017 r.

Protokół podpisali:

.....
(dyrektor szkoły/placówki)

STARSZY WIZYTATOR

Mariusz Bula

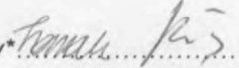
Iwona Tomczak

STARSZY WIZYTATOR

.....
(przeprowadzający kontrolę)

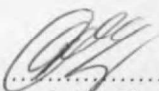
Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor szkoły/placówki, w której przeprowadzono kontrolę, a drugi włącza się do akt kontroli.

Poświadczam odbiór protokołu kontroli:

.....
mgr inż. Krzysztof Grzegorzuk
(data, podpis i imienna pieczęć dyrektora szkoły/placówki)

Parafy

kontrolującego/ych

.....
dyrektora szkoły/placówki